

Module Details

Title Short:	Gnéithe de Chultúr Dúchais na Gaeltachta DRAFT		
Language of Instruction:	Irish		
Module Code:	n/a		
ECTS Credits:	5		
NFQ Level:	8	EQF Level:	6
		EHEA Level:	First Cycle
Valid From:	2019-20 (01-09-19 – 31-08-20)		
Teaching Period:	Semester 1		
Module Delivered in	No Course Streams		
Module Owner:	DOROTHY NÍ UIGÍN		
Module Discipline:	ACADAMH - Acadamh na hOllscolaíochta Gaeilge		
Module Data:	1 - 4 NON LAB		
Module Description:	Díreofar ar ghnéithe sainsiúla de chultúr dúchais na Gaeltachta sa mhodúl seo. Is í aidhm an mhodúil forbairt a dhéanamh ar an tuiscint atá ag an mac léinn ar na traidisiúin agus an cultúr a cleachtadh agus a chleachtar sa Ghaeltacht agus an oidhreacht a bhaineann leo. Leagfar béim faoi leith ar údaracht agus ar sheasmhacht an chultúir seo i bhfianaise na dtionchar a d'imir athruithe sóisialta, eacnamaíochta agus polaitíochta; imirce; gluaiseachtaí cultúrtha; taifeadtaí; craoltóireacht; taighde agus forbairtí eile orthu. Pléifear na gnéithe ginearálta seo a leanas sa mhodúl: Na healálaona dúchais (amhránaíocht, ceol agus damhsa); Gnéithe den traidisiún béil (an stairsheanchas agus logainmneacha); Ceirdeanna agus bealaí maireachtála traidisiúnta (an teach traidisiúnta agus ceirdeanna baile, an bhádóireacht, soláthar bia agus breosla).		

Learning Outcomes

On successful completion of this module the learner will be able to:

LO1	Beidh léargas ag an mac léinn ar stair agus ar chomhthéacs na n-ealaíon traidisiúnta.
LO2	Beidh sé/sí in ann cur síos a dhéanamh ar fhorbairtí faoi mar ar bhain siad le damhsa, ceol agus amhránaíocht na Gaeltachta.
LO3	Beidh tuiscint aige/aici ar cheirdeanna agus bealaí maireachtála traidisiúnta na Gaeltachta mar a cleachtadh iad san am atá caite, agus léargas ar an ról atá ag ceirdeanna agus bealaí maireachtála traidisiúnta i saol an lae inniu.
LO4	Tréithe an stairsheanchais a mhíniú, na príomhdhifríochtaí idir an stair agus an stairsheanchas a liostú, samplaí den stairsheanchas sa traidisiún béil a aithint agus seanchas béil faoi eachtraí agus faoi phearsana móra na Gaeltachta a phlé.
LO5	Míniú a thabhairt ar nádúr logainmneacha na hÉireann agus é sin a dhéanamh i gcomhthéacs na gceantar Gaeltachta go háirithe; na míreanna is coitianta a úsáidtear i logainmneacha na gceantar Gaeltachta a liostú agus cur síos a dhéanamh ar na mionlogainmneacha a bhaineann le ceantar Gaeltachta ar leith.

Module Content & Assessment

Indicative Content

n/a

• Téarmaí tagartha an cheoil, na hamhránaíochta agus an damhsa traidisiúnta in Éirinn agus sa Ghaeltacht. • Traidisiún an cheoil sa Ghaeltacht • Traidisiún an damhsa sa Ghaeltacht • Traidisiún na hamhránaíochta sa Ghaeltacht • Cúrsaí cumadóireachta amhrán sa Ghaeltacht • Traidisiún bárdóireachta na Gaeltachta: léachtaí & turas eolais allamuigh san áireamh; • Tithe traidisiúnta agus ceirdeanna baile na Gaeltachta: léachtaí & turas eolais & ceardlann ar cheird na caoladóireachta • Féinchothú: soláthar bia agus ábhar tine sa chultúr dúchais: léachtaí • Breathnófar ar chuid den stóras mór scéalta stairiúla atá le fáil i dtraidisiún béil na Gaeltachta faoi phearsana agus faoi eachtraí éagsúla. Fiosrófar cuid de na tréithe a bhaineann leis an stairshéanchas i gcomhthéacs an traidisiúin béil agus i gcomhthéacs na staire agus déanfar roinnt samplaí as an traidisiún áitiúil a mheas. • Fiosrófar nádúr logainmneacha na hÉireann ó thaobh brí, struchtúir agus cúlra de agus díreofar aird ar leith ar logainmneacha agus ar mhionlogainmneacha na Gaeltachta féin. Déanfar iniúchadh ar ghnéithe den dinneanchas a bhaineann le ceantair Ghaeltachta ar leith.

No Written Assessment

Continuous Assessment

Assessment Type	Assessment Description	Outcome addressed	% of total	Marks Out of	Pass Marks	Sitting	Assessment Period	Assessment Date	Duration	Mandatory
Continuous Assessment 1	n/a	1,2,3,4,5	30.00	100	0	First Sitting	Semester 1	n/a	0	True
Continuous Assessment 1	n/a	1,2,3,4,5	30.00	100	40	Second Sitting	Autumn	n/a	0	True

Oral, Audio Visual or Practical Assessment

Assessment Type	Assessment Description	Outcome addressed	% of total	Marks Out of	Pass Marks	Sitting	Assessment Period	Assessment Date	Duration	Mandatory
Oral 1	Cur i láthair	1,2,3,4,5	20.00	100	40	First Sitting	Semester 1	n/a	0	True
Oral 1	Cur i láthair	1,2,3,4,5	20.00	100	40	Second Sitting	Autumn	n/a	0	True

Department-based Assessment

Assessment Type	Assessment Description	Outcome addressed	% of total	Marks Out of	Pass Marks	Sitting	Assessment Period	Assessment Date	Duration	Mandatory
Departmental Assessment 1	Aiste thaighde/Tionscnamh	1,2,3,4,5	50.00	100	40	First Sitting	Semester 1	n/a	0	True
Departmental Assessment 1	Aiste thaighde/Tionscnamh	1,2,3,4,5	50.00	100	40	Second Sitting	Autumn	n/a	0	True

No Research

No Study Abroad

No Computer-based Assessment

The institute reserves the right to alter the nature and timings of assessment

NUI Galway
OÉ Gaillimh

**Gnéithe de Chultúr Dúchais
na Gaeltachta**

NUI Galway
OÉ Gaillimh

**Gnéithe de Chultúr Dúchais
na Gaeltachta**

Module Workload

This module has no Full Time workload.

This module has no Part Time workload.

Module Resources

Recommended Book Resources

Breandán Breathnach 1989, *Ceol agus Rince na hÉireann*, An Gúm Baile Átha Cliath

Vallely, F., (eag.) 2011, *The Companion to Traditional Irish Music*, (2nd edition Ed., Cork University Press Corcaigh

Mac Cáirteach, C. (eag.) 2008, *Traditional Boats of Ireland: History, Folklore and Construction*. (*Ár mBáid Dúchais*), The Collins Press Corcaigh

Shaw-Smith, D. (eag.) 1984, *Traditional Crafts of Ireland*, Thames and Hudson Londain

Ní Shiadhail, N., Ní Úrdail, M. & uí Ógáin, R. (eagarthóirí) 2013, *Sealbhú an Traidisiúin*, Comhairle Bhéaloideas Éireann. Baile Átha Cliath

Toelken, B. 1996, *The Dynamics of Folklore*, Logan Utah State University Press

Mac Mathúna, L. 1990, *Ár dTimpeallacht Logainmneacha: Inniu agus Amárach*, Coiscéim Baile Átha Cliath

Ó Maolfabhail, A. (eag.) 1992, *Logainmneacha na hÉireann sa Tríú Milaois / The Placenames of Ireland in the Third Millennium*, An Coimisiún Logainmneacha Baile Átha Cliath

Recommended Article/Paper Resources

Dorson, R.M. 1968, 'The Debate over the Trustworthiness of Oral Traditional History', *Volksliedlieferung: Festschrift für Kurt Ranke*, 19

Ó hÓgáin, D 1983, 'An Stair agus an Seanchas Béil', *Léachtaí Cholmcille*, 14, 173

Ó Coigligh, C 2004, 'Gnéithe de scéal na hÉireann ina cuid logainmneacha', *Aistí ag Iompar Scéil: In ómós do Shéamus P. Ó Mórdha*

Other Resources

Suíomh Idirlín: *n/a*
<http://www.duchas.ie>

Suíomh Idirlín: *n/a*
<http://www.bealoideas.com>

Suíomh Idirlín: *n/a*
<http://www.joeheaney.org>

Suíomh Idirlín: *n/a*
<http://journal.oraltradition.org>

Suíomh Idirlín: *n/a*
<http://www.oralhistorynetworkireland.ie>

Suíomh Idirlín: *n/a*
<http://www.logainm.ie>

Module Full Time Equivalent

Module Full Time Equivalent	
<i>Discipline</i>	<i>%</i>
Acadamh na hOllscolaíochta Gaeilge	100

Module Instructors

Module Instructors	
Staff Member	Staff Email
ODHARNAIT NI CHEILLEACHAIR	odi.nicheilleachair@oegaillimh.ie
MÍCHEÁL Ó DOMHNAILL	modomhnail@oegaillimh.ie
DONAL Ó DROIGHNEÁIN	donal.odroighneain@oegaillimh.ie